

čj. 19475/2025-SŽ-GŘ-O25

Statut státní organizace Správa železnic

účinnost ode dne vydání

Nahrazení předchozích vnitřních předpisů

Tímto Statutem se nahrazuje Statut vydaný 22. ledna 2020 pod čj. 51/2020-SŽDC-GŘ-O25.

Správní radou schváleno dne 28. března 2025 na jejím 204 zasedání.

Generálním ředitelem státní organizace Správa železnic vydáno dne 14. dubna 2025.

ANOTACE

Statut státní organizace Správa železnic.

KLÍČOVÁ SLOVA

Statut; Správa železnic; § 30 písm. b) zákona č. 77/2002 Sb.

čj. 19475/2025-SŽ-GŘ-O25

Statut státní organizace Správa železnic

gestorský útvar: Správa železnic, státní organizace
generální ředitelství
odbor právní (O25)
Praha
spravazeleznic.cz
rok vydání: 2025
náklad: vydáno pouze v elektronické podobě

© Správa železnic, státní organizace, 2025

Tento dokument je duševním vlastnictvím státní organizace Správa železnic, na které se vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Státní organizace Správa železnic je v uvedené souvislosti rovněž vykonavatelem majetkových práv. Tento dokument smí fyzická osoba použít pouze pro svou osobní potřebu, právnická osoba pro svou vlastní vnitřní potřebu. Poskytování tohoto dokumentu nebo jeho části v jakékoli formě nebo jakýmkoli způsobem třetí osobě je bez svolení státní organizace Správa železnic zakázáno.

OBSAH

	strana
článek 1 Základní identifikační údaje	5
článek 2 Vznik a trvání státní organizace Správa železnic.....	5
článek 3 Právní nástupnictví.....	5
článek 4 Předmět podnikání, předmět činnosti.....	6
článek 5 Výše kmenového jmění.....	6
článek 6 Orgány státní organizace Správa železnic.....	6
článek 7 Správní rada	6
článek 8 Jednání správní rady	7
článek 9 Působnost správní rady.....	7
článek 10 zrušen	8
článek 11 zrušen	8
článek 12 zrušen	8
článek 13 Generální ředitel	8
článek 14 Působnost generálního ředitele	8
článek 15 Organizace vnitřního řízení	9
článek 16 Hospodaření státní organizace Správa železnic.....	9
článek 17 Účetnictví státní organizace Správa železnic	10
článek 18 Fondy státní organizace Správa železnic.....	11
článek 19 Závěrečná ustanovení.....	11
Příloha A (normativní) Seznam činností vykonávaných v rámci předmětu podnikání nebo předmětu činnosti (k článku 4 odst. 5 Statutu)	12

Správní rada státní organizace Správa železnic (dále jen „správní rada“) schválila podle ustanovení § 30 písm. b) zákona č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železniční dopravní cesty a o změně zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), tento

STATUT:

Článek 1 Základní identifikační údaje

- (1) Organizace je zapsána do obchodního rejstříku vedeného u Městského soudu v Praze v oddíle A, číslo vložky 48384. Zápis má, pokud jde o vznik organizace, deklaratorní povahu.
- (2) Obchodní firma: Správa železnic, státní organizace
- (3) Adresa sídla: Praha 1-Nové Město, Dlážděná 1003/7, PSČ 110 00
- (4) Identifikační číslo: 709 94 234
- (5) Právní forma: státní organizace

Článek 2 Vznik a trvání státní organizace Správa železnic

- (1) Státní organizace Správa železnic (dále jen „organizace“) vznikla podle zákona dne 1. ledna 2003. Organizace vznikla bez založení; funkci zakladatele vykonává jménem státu Ministerstvo dopravy České republiky (dále jen „ministerstvo“). S účinností od 1. ledna 2020 došlo zákonem č. 367/2019 Sb., ke změně názvu organizace; původní název „Správa železniční dopravní cesty“, byl nahrazen novým názvem „Správa železnic“.
- (2) Organizace je právnickou osobou, která je způsobilá vlastními právními úkony nabývat práv a brát na sebe povinnosti. Za její závazky ručí stát; jedná-li se však o závazky na financování nákladů výstavby a modernizace železniční dopravní cesty, ručí stát, jen stanoví-li tak zvláštní zákon.
- (3) Na organizaci se přiměřeně vztahují právní předpisy upravující postavení a právní poměry státního podniku, pokud zákon nestanovuje jinak.
- (4) Organizace byla zřízena na dobu neurčitou.

Článek 3 Právní nástupnictví

- (1) Práva a povinnosti státní organizace České dráhy, s výjimkou práv a povinností, které přecházejí na akciovou společnost České dráhy, se stávají dnem 1. ledna 2003 právy a povinnostmi organizace.
- (2) Živnostenská oprávnění a oprávnění k podnikání podle zvláštních právních předpisů vydaná státní organizací České dráhy přecházejí dnem 1. ledna 2003 na organizaci v rozsahu potřebném pro pokračování stanoveného předmětu podnikání (činnosti) organizace.

článek 4

Předmět podnikání, předmět činnosti

- (1) Organizace provozuje železniční dopravní cestu ve veřejném zájmu; to neplatí pro tu část železniční dopravní cesty, která byla přenechána do užívání jinému provozovateli železniční dopravní cesty nájemní smlouvou. Organizace může provozovat i jinou dráhu na smluvním základě.
- (2) Organizace hospodaří s majetkem vymezeným v § 20 odst. 1 a 2, v § 38a odst. 1 zákona a s dalším majetkem.
- (3) Organizace může podnikat a vykonávat jiné činnosti, pokud to souvisí s jejím hospodařením.
- (4) Organizace plní funkci vlastníka a provozovatele dráhy podle zvláštního právního předpisu spočívající:
 - a) v zajišťování provozuschopnosti železniční dopravní cesty,
 - b) v zajišťování provozování železniční dopravní cesty,
 - c) v zajišťování modernizace a rozvoje železniční dopravní cesty.
- (5) Seznam činností vykonávaných v rámci předmětu podnikání nebo předmětu činnosti je uveden v příloze Statutu.

článek 5

Výše kmenového jmění

- (1) Kmenové jmění organizace se na základě „Smlouvy o prodeji části podniku“ uzavřené mezi organizací a akciovou společností České dráhy navýšilo ke dni 1. července 2008 o částku
11 852 101 000,00 Kč
(slovy jedenáctmiliardosmsetpadesátdvamilionyjednostojedentisíc korun českých).
- (2) Výše celého kmenového jmění organizace ke dni 30. září 2008 činila
52 509 102 783,40 Kč
(slovy padesátdvěmiliardypětsetdevětmilionůjednostodvatisícesedmsetosmdesáttří korun českých a čtyřicet haléřů).
- (3) Minimální výše kmenového jmění, kterou je organizace povinna zachovat, není stanovena.

článek 6

Orgány státní organizace Správa železnic

Orgány organizace jsou správní rada a generální ředitel.

článek 7

Správní rada

- (1) Správní radu tvoří sedm členů jmenovaných a odvolávaných vládou na návrh ministra dopravy.
- (2) Vláda ustanovuje z členů správní rady předsedu, který řídí její činnost.
- (3) Člen správní rady je povinen zachovávat mlčenlivost, zdržet se jakéhokoliv jednání, které by mohlo vést ke střetu zájmu osobního se zájmy organizace, a nesmí zneužívat informace nabyté v souvislosti s výkonem funkce ve prospěch vlastní nebo jiné osoby.

Článek 8

Jednání správní rady

- (1) Správní rada rozhoduje většinou hlasů všech členů.
- (2) Podrobnosti o způsobu zasedání a jednání správní rady stanoví jednací řád správní rady.

Článek 9

Působnost správní rady

- (1) Správní rada schvaluje na návrh generálního ředitele:
 - a) zásadní otázky koncepce organizace,
 - b) nakládání v rámci předmětu činnosti s majetkem státu v právu hospodařit organizace k podnikatelské činnosti (mimo určený majetek); nakládáním s majetkem státu se rozumí nabývání, zcizování, nebo zatěžování státního majetku nebo převody tohoto majetku dalším osobám nad rámec běžného hospodaření organizace; běžným hospodařením organizace se rozumí jakékoliv nakládání s majetkem v rámci veřejných zakázek, uzavírání nájemních a pachtovních smluv a dále jakékoliv úkony související bezprostředně se zajištěním předmětu činnosti organizace podle § 21 zákona,
 - c) roční účetní závěrku,
 - d) statut organizace,
 - e) organizační strukturu organizace,
 - f) jednací řád správní rady,
 - g) podnikatelský plán.
- (2) Správní rada projednává a schvaluje roční finanční plán.
- (3) Správní rada projednává:
 - a) výroční zprávu,
 - b) pololetní výsledky hospodaření.
- (4) Správní rada dohlíží:
 - a) na výkon působnosti generálního ředitele,
 - b) na uskutečňování činnosti organizace,
 - c) na to, zda činnost organizace se uskutečňuje v souladu s právními předpisy.
- (5) Správní rada je oprávněna:
 - a) nahlížet do všech dokladů a záznamů týkajících se činnosti organizace,
 - b) kontrolovat, zda účetní záznamy jsou vedeny řádně a v souladu se skutečností.
- (6) Správní rada je povinna upozornit generálního ředitele na zjištěné nedostatky; přitom mu může navrhnout opatření k nápravě.
- (7) Správní rada uděluje předchozí souhlas k uzavření:
 - a) nájemních smluv o pronájmu pozemků, s nimiž organizace hospodaří,
 - b) úvěrových smluv, přesahuje-li poskytnutý úvěr částku stanovenou správní radou.

**článek 10
zrušen****článek 11
zrušen****článek 12
zrušen****článek 13
Generální ředitel**

- (1) Generální ředitel je statutárním orgánem organizace, který řídí její činnost a jedná jejím jménem.
- (2) Generálního ředitele jmenuje a odvolává správní rada.
- (3) Generální ředitel nesmí být členem správní rady, je však oprávněn účastnit se zasedání správní rady s hlasem poradním.
- (4) Generální ředitel je povinen poskytnout na žádost správní radě veškeré informace a doklady o činnosti organizace.
- (5) V období, kdy je funkce generálního ředitele dočasně neobsazena, vykonává působnost generálního ředitele jeho zástupce pověřený správní radou řízením organizace společně s jedním náměstkem generálního ředitele, přičemž alespoň jedna z jednajících osob musí být odborně způsobilá ve smyslu § 14 zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, v platném znění.
- (6) V období, kdy je funkce generálního ředitele dočasně neobsazena, nejsou osoby jednající podle odst. 5 oprávněny bez předchozího souhlasu správní rady zahájit výběrové řízení na zhotovitele infrastrukturního projektu financovaného ze strukturálních fondů Evropské unie anebo náhradního projektu za projekt financovaný z těchto fondů anebo projektu se souhrnnou částkou plnění převyšující 200 mil. Kč.

**článek 14
Působnost generálního ředitele**

- (1) Generální ředitel rozhoduje o všech záležitostech organizace, pokud nejsou zákonem nebo tímto Statutem vyhrazeny do působnosti správní rady nebo ministerstva.
- (2) Generální ředitel schvaluje rozhodnutí o smluvním zajištění významných investičních a modernizačních akcích týkajících se železniční dopravní cesty.
- (3) Generální ředitel jmenuje a odvolává své náměstky.
- (4) Generální ředitel vydává správní radou schválený Statut; na základě správní radou schválené organizační struktury organizace vydává rovněž organizační řád organizace nebo jeho změny.

článek 15

Organizace vnitřního řízení

- (1) Organizačními normami, které vymezují základní organizační a řídicí vztahy organizace, jsou:
 - a) Statut,
 - b) organizační řád organizace.
- (2) Vnitřní řízení organizace se uskutečňuje řídicími akty, které musí být v souladu s právními předpisy, se schváleným a vydaným Statutem a se schválenou organizační strukturou organizace. Řídicími akty jsou:
 - a) vnitřní předpisy, zejména organizační řád, spisový řád, podpisový řád a ekonomická pravidla,
 - b) opatření generálního ředitele,
 - c) individuální řídicí akty vedoucích zaměstnanců.

článek 16

Hospodaření státní organizace Správa železnic

- (1) Organizace hospodaří s majetkem státu určeným v zákoně, zejména s majetkem
 - a) který tvoří železniční dopravní cestu,
 - b) na jehož vydání vznikl nárok fyzické osobě podle zvláštních právních předpisů,
 - c) který má být vrácen právnické osobě podle zvláštních právních předpisů.Organizace hospodaří i s dalším majetkem státu.
- (2) Organizace hospodaří se závazky a pohledávkami státní organizace České dráhy existujícími ke dni vzniku akciové společnosti České dráhy s výjimkou
 - a) nevyčerpaných úvěrů poskytnutých státní organizací České dráhy na modernizaci drážních kolejových vozidel a pořízení nových drážních vozidel,
 - b) nesplatných závazků a pohledávek státní organizace České dráhy z obchodně přepravních vztahů,
 - c) závazků a pohledávek z pracovněprávních vztahů zaměstnanců, kteří ke dni vzniku akciové společnosti České dráhy přejdou na akciovou společnost České dráhy.Organizace hospodaří i s dalšími závazky a pohledávkami.
- (3) S majetkem, který tvoří železniční dopravní cestu, může organizace nakládat pouze s předchozím schválením ministerstva; postup podle zákona o státním podniku tím není dotčen. Toto schválení zveřejní organizace způsobem umožňujícím dálkový přístup do 15 dnů ode dne jeho přijetí. Právní jednání vztahující se k majetku tvořícímu železniční dopravní cestu učiněné organizací bez předchozího schválení ministerstva je neplatné; této neplatnosti se lze dovolat do 6 měsíců ode dne, kdy se o neplatnosti oprávněná osoba dozvěděla nebo dozvědět měla a mohla, nejdéle však do 10 let od dne, kdy k takovému jednání došlo. Majetek podle věty první nelze postihnout výkonem rozhodnutí nebo exekucí.
- (4) Majetek v příloze zákona č. 77/2002 Sb., k němuž ke dni vydání tohoto Statutu má organizace právo hospodařit, není ode dne 1. dubna 2025 majetkem určeným k úhradě závazků státní organizace České dráhy.
- (5) Nakládání s majetkem státu v právu hospodařit organizace k podnikatelské činnosti a nabývání movitých i nemovitých věcí organizací do majetku státu, podléhá schválení zakladatelem organizace, je-li hodnota majetku vyšší než 100 mil. Kč. Schválení

- nevyžaduje nabytí majetku potřebného pro investiční akce schválené Centrální komisí Ministerstva dopravy / zařazené do Plánu investiční výstavby železniční dopravní infrastruktury.
- (6) Organizace hradí ve výši ceny obvyklé třetím subjektům na základě smluvních vztahů náklady spojené se zajišťováním provozuschopnosti železniční dopravní cesty ve veřejném zájmu a náklady spojené se zajišťováním modernizace a rozvoje železniční dopravní cesty.
 - (7) Náklady spojené s provozováním železniční dopravní cesty a zajišťováním její provozuschopnosti ve veřejném zájmu hradí organizace:
 - a) z příjmů z plateb za užívání železniční dopravní cesty hrazených železničními dopravci,
 - b) ze Státního fondu dopravní infrastruktury,
 - c) z dotací státu,
 - d) z ostatních zdrojů.
 - (8) Náklady na modernizaci a rozvoj železniční dopravní cesty hradí organizace:
 - a) z dotací státu,
 - b) ze Státního fondu dopravní infrastruktury,
 - c) z úvěrů,
 - d) z prostředků fondů Evropské unie,
 - e) z ostatních zdrojů.
 - (9) Od 1. ledna 2005 je majetek železniční dopravní cesty odepisován s výjimkou majetku pořízeného z dotací.
 - (10) K přijetí úvěrů nad limit stanovený prováděcím předpisem musí mít organizace předchozí souhlas ministerstva.

článek 17

Účetnictví státní organizace Správa železnic

- (1) Organizace vede účetnictví v rozsahu a způsobem stanoveným zvláštním právním předpisem. Účetní závěrka organizace musí být ověřena externím auditorem.
- (2) Organizace je jednou účetní jednotkou.
- (3) Účetním obdobím organizace je kalendářní rok.

článek 18

Fondy státní organizace Správa železnic

- (1) Organizace vytváří
 - a) rezervní fond,
 - b) fond kulturních a sociálních potřeb.
- (2) Rezervní fond organizace je určen ke krytí ztrát a rizik. Minimální výši fondu při vzniku organizace a jeho roční doplňování určuje ministerstvo.
- (3) Fond kulturních a sociálních potřeb organizace tvoří a užívá v souladu se zvláštním právním předpisem.
- (4) Organizace může ze svého použitelného zisku vytvářet další fondy.

článek 19

Závěrečná ustanovení

- (1) Dnem účinnosti tohoto Statutu pozbývá účinnosti Statut vydaný 22. ledna 2020 pod čj. 51/2020-SŽDC-GR-O25.
- (2) Tento Statut nabývá účinnosti dnem vydání.

V Praze dne 14. dubna 2025

Bc. Jiří Svoboda, MBA, v. r.
generální ředitel

Příloha A (normativní)**Seznam činností vykonávaných
v rámci předmětu podnikání nebo předmětu činnosti
(k článku 4 odst. 5 Statutu)****Předmět podnikání**

- provozování dráhy celostátní
- provozování drah regionálních
- provozování železniční dráhy-vlečky
- projektová činnost ve výstavbě
- provádění staveb, jejich změn a odstraňování
- revize, prohlídky a zkoušky určených technických zařízení v provozu
- montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení
- výroba, instalace, opravy elektrických strojů a přístrojů, elektronických a telekomunikačních zařízení
- distribuce elektřiny
- obchod s elektřinou
- výroba tepelné energie
- rozvod tepelné energie
- výkon zeměměřičských činností
- poskytování služeb elektronických komunikací
- technicko-organizační činnost v oblasti požární ochrany
- poskytování služeb v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- silniční motorová doprava-nákladní vnitrostátní provozovaná vozidly o největší povolené hmotnosti nad 3,5 tuny
- výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, jmenovitě:
 - vydavatelské činnosti, polygrafická výroba, knihařské a kopírovací práce
 - výroba měřicích, zkušebních, navigačních, optických a fotografických přístrojů a zařízení
 - nakládání s odpady (vyjma nebezpečných)
 - zprostředkování obchodu a služeb
 - velkoobchod a maloobchod
 - skladování, balení zboží, manipulace s nákladem a technické činnosti v dopravě
 - ubytovací služby
 - nákup, prodej, správa a údržba nemovitostí
 - pronájem a půjčování věcí movitých
 - poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií a posudků

- příprava a vypracování technických návrhů, grafické a kresličské práce
- projektování elektrických zařízení
- výzkum a vývoj v oblasti přírodních a technických věd nebo společenských věd
- testování, měření, analýzy a kontroly
- reklamní činnost, marketing, mediální zastoupení
- služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy
- provozování cestovní agentury a průvodcovská činnost v oblasti cestovního ruchu
- mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti
- provozování kulturních, kulturně-vzdělávacích a zábavních zařízení, pořádání kulturních produkcí, zábav, výstav, veletrhů, přehlídek, prodejních a obdobných akcí
- poskytování technických služeb
- opravy a údržba potřeb pro domácnost, předmětů kulturní povahy, výrobků jemné mechaniky, optických přístrojů a měřidel
- poskytování služeb osobního charakteru a pro osobní hygienu

Předmět činnosti

- hospodaření s majetkem vymezeným v § 20 odst. 1 a 2, § 38a zákona a dalším majetkem, jmenovitě:
 - zajišťování provozování železniční dopravní cesty a její provozuschopnosti
 - zajišťování údržby a opravy železniční dopravní cesty
 - zajišťování rozvoje a modernizace železniční dopravní cesty
 - hospodaření s vymezenými závazky a pohledávkami státní organizace České dráhy existujícími ke dni vzniku akciové společnosti České dráhy a dalšími závazky a pohledávkami
- kontrola užívání železniční dopravní cesty, provozu a provozuschopnosti dráhy